

OD. No. 1755

VOORBEREIDENDE MAATREGELEN C.P.N.

Naam I.V.M. EVENTUELE MACHTS OVERNAME.

Zie ook: ACD/0 - dossier: C.P.N. - ILLEGALITEIT.
W

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
9/1 '51	B	9/1									
27-3	C	28-3									
20/4	B	3/5									
4.12	B	6/12									
21/4 '52	C	19/5									
26 juni	A	30 DEC. 1964									
19 DEC. 1966		16 FEB. 1967									

MINUTENBLAD

Voorbereidende maatregelen C.P.N. i.v.m.
eventuele machtsovername.

DOSSIER No. OD 1755

NAAM:

1 Aangelegd op verzoek van B.III dd. 11 December 1950.

ACD 4.

2 *Graaf CAW 20/1/51*

Q.

3 *W in CVNI 16/1*

4 *B V*

*Wilt U dat D nog meer is van het a.s. ontwerp op een ontwerp? 16/1/52
CVNI*

Г V I D 2 D B U K K E R

G E H E I M

6.151
21.12.7

6.151.151
03.

00 1755

Verbinding : 67
Ons kenmerk: 84/51
Onderwerp : Vredesbeweging

Datum: 26 Februari 1951

UITTREKSEL
Uit: 00 144189
Voor: 00 1755
o.a.v.: 8
Dat.: 17-6-51
Par.: 6

Datum van ontvangstbericht : 24 Februari 1951
Waardering bericht : zeer goed
Betrouwbaarheid berichtgever: zeer betrouwbaar
Ondernomen actie : -
Medewerkende instantie : -

2 MRT 1951
ACD 104406

Er is een telegram van de Vredesraad binnengekomen om vóór de 20 ste overzicht te geven van de actie in Noord-Brabant tegen de Duitse herbewapening (dus inzake pamfletten- huisbezoek e.a.).

De Vredesraad geeft "Mededelingen" uit (voor het eerst in Februari?).

Op 18 Februari j.l. was er een Kadervergadering in de zaal van Voskens te Tilburg op de Heuvel. De convocatie luidde: "Oprichting Zuidelijke Reisvereniging". Er waren 50 aanwezigen uit alle delen van Noord-Brabant. De grootste helft van hen was beneden de 30 jaar oud. Tussen hen door zaten oude bekenden en oracks. Uit Eindhoven waren er: MULIJZENBERG (JOHANNES. CORNELIS van den, geb. 7.12.08, welbekend), GEUKES (JAN, geb. 28.8.21, welbekend), KRACHT (FRANCISCUS. JOHANNES, geb. 10.9.05, welbekend) en BAKKER (ANDRIES, geb. 25.7.00, welbekend). 's-Bosch kwam met 8 partijgenoten. Adrie (VERREIJT. ADRIANUS. HENRICUS. WIJNGARDUS, geb. 8.1.10, welbekend) hield de in-e-ling. ... sp-erover, a ooral het sectarisme (Titoïsme e.d.) in de partij uitgeroeid moest worden. Hij had het over het lossen van de wapenen en wees op de belangrijkheid van Noord-Brabant voor het arbeidspotentiëel. Hij belichtte de taak van het N.V.V. en weidde uit over het benaderen van de arbeiders. Speciaal belichtte hij de D.U.W.: ieder verzet en iedere staking daar moet krachtig worden gesteund. In de bedrijven moeten de leiders niet te koop lopen met hun communistisch ideaal, maar zij moeten eerst trachten het vertrouwen in het bedrijf te winnen, zowel van Directie als van arbeiders. zij moeten zich bij de kernverkiezingen beschikbaar stellen en dan pas later langzamerhand ombuigen.

SCHALKER sprak half profetisch. Hij zei o.a.: "Er is dit jaar al veel gebeurd en er kan nog veel meer gebeuren dit jaar. Het is in de wereld precies zoals in een burgerwijk, waar een winkel is gekomen van Simon de Wit. De prijzen zijn te hoog, maar de mensen moeten er toch kopen, want er is niets anders. Nu is tegenover die Simon de Wit een Sowjet-zaak gekomen. Het is nu de tijd, waarin Simon de Wit Sowjet probeert dood te concurreren. Makers, over anderhalf jaar is Simon de Wit verdwenen. Het Korea-conflict toont duidelijk aan, dat de Sowjet vrede wil. zuid-Korea valt toch eens als een rijpe vrucht in onze schoot. Krachtig moet geprotesteerd worden tegen de herbewapening van Duitsland en vóór de éénwording van het Duitse Rijk moet actie gevoerd worden. Ik geef U de verzekering, dat dit jaar Duitsland niet herbewapend wordt."

VAN WIJNGAARDEN uit 's-Bosch is aangewezen om de plaatsen te bezoeken, waar D.U.W.-conflicten zijn, om deze aan te wakkeren. Hij moet nu naar St. Oedenrode en Ruophen.

ryt...

In C.D.
280

In
1755

G

UITTREKSEL

Uit : OD 349

Naam: MAANDRAPPORTEN LIMBURG

Voor : OD 1755

Naam: VOORBEREIDENDE MAATREGELEN C.P.N.I.V.M. EVEN-
TUELE MACHTSOVERNAME

Ag. nr: 103736

Afz. : I.D.Heerlen

Datum: 9 Februari '51

Aard van het stuk: Rapport over de maand Januari 1951, gemeente Heerlen.

De hier wonende plaatselijk vooraanstaande communisten hebben opdracht ontvangen om bij een eventueel conflict tussen Oost en West onder te duiken. Verwacht wordt, dat dit onderduiken slechts acht dagen zal duren, omdat Nederland dan zal zijn bezet.

Uitgetr. door: P.v.B.

Op aanwijzing van: B III

Datum: 22 Mei 1951

6.55 6.55 2.1 4.132
0513 01.284 01.132 2.1

10-2-51
14 FEB 1951
001755

G E H E I M

UITTREKSEL
Uit: 00883
Voor: 001755
o.a.v. B.F.a.
Dat: 28-5-51
Par: 101

Verbinding: 19 6.55 6.55 Datum: 10-2-51
C/3 no 144'51 EVC 01.132.3 01.423.1

Onderwerp: Gecombineerde besturenvergadering van de EVC te Utrecht, gehouden op 2-2-51 in het E V C-gebouw te Utrecht, onder leiding van de Plaatselijke Centrale.

Berichtgever betrouwbaar
Waardering bericht idem

- Aanwezig waren:
- JOHANNES PETRUS HELLEVOORT (21-5-96) ABWB en lid pl.cent.
 - WOUTER DOLMAN (29-11-93) ABWB,
 - NICOLAAS HILLEBRAND (18-1-09) hoofdbest.lid "De Metaal",
 - WIJNAND VAN INGEN (22-7-86) lid ABTI,
 - JACOB LANGEDIJK (3-2-93) STA,
 - DAVID MOSCOU (25-7-99), voorz. pl. centrale,
 - HENDRIK VAN LOVEREN (25-2-22) ABWB,
 - JOANNES BERNARDUS MUTSERS (11-6-12) BHBV en lid pl.cent.,
 - WIJBE BAUKE POSTMA (15-9-10) best.lid ABWB,
 - SIMON DE ROO (9-10-01) voorz. Chevofa, voorz. pl.centrale,
 - CHRISTIAAN ULTZEN (13-6-1900) S.T.A.,
 - JAN DE VRIES (16-5-14) ABWB,
 - PIETER CORNELIS DE VROOME (14-6-11) hoofdbest.lid Metaal,
 - BERNARDUS JOHANNES SCHEUBERS (4-2-19),
 - ANTOON ALBERTUS SIKKEN (10-5-12) De Metaal.

MOSCOU opende als voorzitter van de Plaatselijke Centrale der EVC te Utrecht de vergadering. Hij riep de aanwezigen een hartelijk welkom toe en gaf toen direct het woord aan Hillebrand. Deze zou over punt 5 van de agenda (bespreking bode-apparaat) spreken, welk punt op verzoek van De Vries het eerst zou worden behandeld.

HILLEBRAND begon over dit punt langs een omweg. Hij schetste hierbij de spanningen op politiek gebied, nationaal en internationaal en liet hierbij heel voorzichtig uitkomen welke positie de EVC (CPN) hierbij innam. Wij moeten - aldus spreker - er voor zorgen, dat in de toekomst de juiste man op de juiste plaats staat. Men moet hier echter niet bij denken dat deze zaak Utrecht alleen aangaat. Het hoofdbestuur wil het bodevraagstuk landelijk regelen en tot een soort bedrijfsorganisatie overgaan. Het ligt in de bedoeling dat in de toekomst op ieder werk en in iedere fabriek één man de contributie int van de aldaar werkende EVC-ers. De bode die dus hier in Utrecht zal worden benoemd zal er zorg voor moeten dragen dat deze bedrijfsorganisatie zo snel mogelijk wordt ingevoerd. Het is in dit geval dus geen kwestie wie dit baantje houdt of krijgt.

Hoewel Hillebrand in de aanvang van zijn betoog wilde doen uitkomen dat het hoofdbestuur neutraal stond tegenover de tegenwoordige bode van de EVC te Utrecht (J.de Vries voor- noemd) en er in zekere zin geen belang bij had dat S.de Roo in zijn plaats zou worden benoemd, bleek deze bodekwestie wel degelijk een achtergrond te hebben.

Hillebrand ging ongeveer als volgt verder:
"Het hoofdbestuur heeft tevens gemeend dat De Roo politiek sterker staat dan De Vries. Wij hebben bij het bekijken van De Vries en De Roo niet alleen op de cijfers gelet, hoewel het contributie-gemiddelde van De Roo iets hoger ligt dan dat van De Vries (Verb. 19 - De Roo int de contributie van

plm 250 leden van "De Metaal"). Wij mogen van de kwaliteiten van De Vries als bode niets zeggen en wij hebben danook dien aangaande alle lof voor hem. Echter, als bode komt er meer kijken dan alleen de dubbeltjes beuren en met het oog op de toekomst moeten wij voor dit werk iemand hebben die politiek sterker staat dan De Vries".

Hierna kregen de anderen gelegenheid hun mening in deze kwestie te zeggen. De navolgende bestuursleden lieten zich hierover ongeveer als volgt uit:

HELLEVOORT:

Ik moet zeggen dat ik in tegenstelling met het hoofdbestuur juist De Vries de juiste man op de goede plaats vind. In het begin stond De Vries bekend als een pessimist maar wij hebben hem daar over heen geholpen. Hij is voor het ophalen van contributie en administratief werk volkomen geschikt. Dit kunnen wij van De Roo niet zeggen. Ook de gezondheids-toestand van De Roo laat te wensen over. Wij hebben nimmer op De Vries tevergeefs een beroep gedaan. Moesten er pam-fletten verspreid worden of met brochures gewerkt, altijd was De Vries hiervoor te vinden. Om een voorbeeld te noemen, de afd. Utrecht moest 250 exemplaren van "De vuist op tafel" verkopen; hiervan heeft De Vries er maar liefst ruim 200 voor zijn rekening genomen. Intekenlijsten, vredeskranten, solidariteitszegels en de EVC-gids zijn onafscheidelijk van hem.

ULTZEN:

Ik sta er op te verklaren dat ik De Vries in deze de juiste man op de juiste plaats vind.

MUTSERS:

Ik ben er van overtuigd dat reorganisatie nodig is, maar als er dan een bode weg moet, dan ben ik ervan overtuigd dat De Roo dient weg te gaan. Dat De Vries politiek sterker staat dan De Roo bewijzen wel de verschillende klachten die wij hebben gekregen over de grofheid van De Roo wanneer hij het over politieke aangelegenheden met iemand aan de stok heeft gehad. Ook zijn er nog andere bewijzen tegen hem die hem als bode ongeschikt maken.

VAN INGEN:

Ik sluit mij geheel bij de vorige sprekers aan. De Vries is altijd een goed kameraad geweest. Wanneer er een kwestie was, onverschillig in welke bedrijfsgroep danook, wist De Vries het altijd tot een oplossing te brengen die beide partijen tevreden stelde.

DE VROOME:

Ik vind dat jullie het belangrijkste van deze kwestie onbesproken laten. Wanneer de bedrijfsorganisatie wordt ingevoerd, dan is een bode immers overbodig. Ik voor mij moet zeggen dat De Roo politiek sterker is dan De Vries (oud politieke vrienden! merkte Hellevoort zachtjes op), hoewel ik De Vries niet zo goed ken. Ik vraag mij echter af wat De Vries voor de vredesactie heeft gedaan.

Hierop werd hij direct aangevallen door DOLMAN die zeide: De Vries heeft menig leider hierin beschaamd gemaakt.

Ik heb zelf meegemaakt dat bij een Vredesactie in de Kanaalstreat geen enkele leider van het bestuur te zien was. De Vries nam toen de leiding en bracht de gehele actie tot een succesvol einde. Wij hebben nog nooit bij de EVC zo'n bode als De Vries gehad, want zowel op financieel als administratief gebied is hij een prima kerel.

HILLEBRAND:

Jullie leggen te veel nadruk op de persoon van De Vries. Het hoofdbestuur vindt het ook niet leuk om tegen De Vries te zeggen dat hij maar ander werk moet zoeken; dat zijn altijd beroerde dingen. Wij hebben deze vergadering uitgeschreven om zo min mogelijk brokken te maken. Echter moeten wij het belang van onze organisatie voorop stellen en het hoofdbestuur heeft volgens de reglementen nog altijd het recht iemand te ontslaan. Wij wilden echter in deze jullie mening horen.

HELLEVOORT:

Bij dit alles merk ik nog op dat wij de democratische lijn niet uit het oog moeten verliezen. Als De Vries weggaat krijgen we een groot ledenverlies en dat kunnen en mogen wij niet goed vinden. Om nog een staaltje te vertellen van de goede politieke geschooldheid van De Vries kan ik nog zeggen dat wanneer er een lid bedankt en De Vries hem hierover bezoekt, dan is het maar zelden dat dit lid niet terugkomt bij de EVC.

Hierna stelde de vergadering met grote meerderheid vast dat De Vries als bode gehandhaafd moest blijven, terwijl Hillebrand mededeelde dat hij hiervan verslag zou uitbrengen aan het hoofdbestuur.

Moscou deelde hierna mede dat de cabaretavond was verzet op 12 Mei 1951. Ik ben - aldus Moscou - daar blij om want wij hebben nog helemaal niet met de kaarten voor deze avond gewerkt. De avond moet slagen. Daarom zal het de taak van het bestuur zijn daarmee zo vlug mogelijk te beginnen en ook de andere kameraden er in te betrekken.

Ten slotte kreeg HELLEVOORT nog het woord. Hij deelde mede dat het zijn taak was als lid van het comité "Februari-staking" het belang van deze herdenking aan de bestuursleden voor te leggen. De bedoeling was een extra trein naar Amsterdam te laten rijden. Het zou een landelijke meeting worden die zeer groot zal zijn en in het teken zal staan van het protest tegen de herbewapening van Duitsland. Namens genoemd comité riep hij de aanwezigen op om aan het slagen van deze meeting mee te werken.

Moscou sloot hierna de vergadering.

Nadat bovenbedoelde vergadering uiteen was gegaan, zetten enige bestuursleden, waaronder Hellevoort en Postma de bespreking onder elkaar voort. Men kwam overeen dat men een schrijven zou richten aan het hoofdbestuur, waarin de handhaving van De Vries werd geëist. Dit schrijven zou door bijna alle bestuursleden worden getekend en de mededeling inhouden, dat, indien deze eis niet werd ingewilligd door het hoofdbestuur, alle bestuursleden hun functie zouden neerleggen. Hellevoort zelde hierbij dat dit laatste natuurlijk meer als dreigement was bedoeld.

In het verdere gesprek kwam de wrijving tussen hem (Hellevoort) en Moscou ter sprake. Hellevoort zelde dat Moscou zo lui was. Hij weigert gewoon stelselmatig om de straat op te gaan bij een of andere actie. Moscou wilde ook niet bij de uitgang van de "City" bioscoop met pamfletten staan, toen "De Val van Berlijn" daar werd vertoond. Volgens Hellevoort is het hele streven van Moscou er op gericht om over twee jaar, als wij de teugels hier in handen hebben, een goede baan te krijgen. Op een vraag aan Hellevoort of hij wel verwachtte dat hij binnenkort door het Partijbestuur op het matje zou worden geroepen, antwoordde hij dat dit wel vast stond. "Ik ben ten slotte een opposant en dat komt omdat ik niet voldoende achter die Moscovieten aanloop. Ik moet alles wat deze heren zeggen maar slikken en dat vertik ik. Maar als ik gewipt word, dan valt ook de hele afdeling Utrecht van de EVC in elkaar. Dat weten de heren en dat durven ze toch niet aan. Wanneer ik echter geroepen word, dan zullen er harde noten worden gekraakt. Vooral zal Moscou het zwaar te verduren krijgen. Wat heeft hij ten slotte gemaakt van de anti-duurte actie bij de middenstand? Hij heeft twee kleine winkeltjes bezocht en het daarbij laten zitten. Die hele actie, waarvan hij door de Plaatselijke Centrale met de leiding was belast, is door zijn schuld een paskwil geworden. Moscou is nog luier dan De Roo en die heeft de naam van luiak. Dit weten ze echter in Amsterdam niet maar ik zal wel zorgen dat ze het te weten komen en nog veel meer!"

Nadat door hen een schrijven betreffende het bodevraagstuk aan het hoofdbestuur was opgemaakt, zijn enige bestuursleden hiermee naar ULTZEN gegaan. Deze was het met het streven van de bestuursleden roerend eens. "Ik ben", aldus Ultzen "er een tegenstander van om teveel CPN-ers in het bestuur van de EVC te plaatsen. Dat loopt teveel in de gaten en dat hebben ze al te veel gedaan. Het is nu eenmaal onmogelijk om alle bestuurders die bij de CPN gewipt worden een baantje bij de EVC te geven. Echter ben ik van oordeel dat dit schrijven aan het hoofdbestuur ook niet goed te keuren is, want we gaan zodoende een fractie vormen in de EVC. Dat moeten we voorkomen. Ik kom morgen wel even praten in het EVC gebouw".

De dag daarop had in dit verband een gesprek plaats tussen Hellevoort, Ultzen, Moscou, Langedijk en enige andere bestuursleden, waarbij ongeveer als volgt door hen werd gesproken:

ULTZEN:

Ik kan mij met de gang van zaken niet verenigen. Het Hoofdbestuur heeft al meer stomme streken uitgehaald en we kunnen niet iedere CPN-er een baantje bij de EVC geven. De Roo is nu eenmaal niet geschikt voor dat werk. Kort geleden kwam De Roo weer bij mij met de opmerking dat hij 12 te kort kwam en hij wist ook niet waar hij dat geld gelaten had. Nu heeft De Roo één afdeling, laat staan als hij er 14 moet aflopen.

HELLEVOORT:

Als ze De Roo benoemen ligt de zaak van de EVC te Utrecht over een half jaar plat. (Hierna vertrok Hellevoort).

MOSCOU:

Hoor eens mensen, wij zijn nu toch met partijgenoten onder elkaar en ik kan nu wel zeggen waarom De Vries moet verdwijnen. Of de EVC nu plat gaat of niet kan ons niks verdommen. Dat weet jij ook wel, Chris (Ultzen). Het gaat hier niet om de centen, maar jullie weten hoe de zaak zich toespitst en we in de toekomst illegaal moeten gaan werken. De Roo staat als een kei in de CPN. De Vries is ook wel lid, maar dat is hij pas een half jaar en gezien zijn politiek van "hangen en staan" durven wij hem zo'n functie voor de toekomst niet te geven. Kort geleden heeft hij nog tegen Hillebrand gezegd dat de CPN niet moet denken dat zij in de EVC maar alles doen kan wat ze wil. Als de Wet Teulings van de Geheime Dienst er door komt, en die komt er door, dan moeten wij een kern van vertrouwde mensen om ons heen hebben. Jullie weten dat de kern van deze strijdorganisatie uit de EVC moet komen. Wij moeten ook tot die kern in de toekomst geen nieuwe mensen meer toelaten.

Hierna kwam Hellevoort terug die mededeelde dat De Vries als bode gehandhaafd bleef.

HELLEVOORT:

Ik zal over deze gang van zaken wel op het matje worden geroepen en het kan me niet schelen of ik weg moet. Ik heb dit in zekere zin zelf gewild. Op de districtsvergadering van de CPN heb ik zelf gezegd dat het contributie ophalen door leden op de werkobjecten nooit ging en de EVC niet kon bestaan van lijdendiensten. Ik kreeg hierover echter zoveel tegenstand van de andere kameraden dat ik hierover maar verder gezwegen heb. Ik merk wel dat er achter dit bodevraagstuk veel politiek gekuip zit. Als vakbondsbestuurder kon ik mij echter hierbij niet neerleggen. Ik ben blij dat De Vries nu blijft.

Bekend is dat het partijbestuur van de CPN over het gedrag van Hellevoort in deze bodekwestie zeer ontstond is.

GEZIEN:

Handwritten notes: *Handwritten initials and numbers, possibly '1754'.*

Handwritten notes: *Handwritten numbers '66', '40', and '200'.*

Handwritten mark: *A small vertical line or mark.*

Handwritten signature: *A handwritten signature or initials.*

MINISTERIE VAN
JUSTITIE
Afd. Politie

TECHNISCHE VERBINDINGSDIENST
VAN DE NEDERLANDSCHE POLITIE

No.: T.V.D. GEHEIM.

Onderwerp: Blokkering van
politie-telefoon.

02 047.

Utrecht, 16 Maart 1949;

Moliebaan 10 - Tel. 11916

21684 (uitvl. v. t. Administration)
Volgno.

AAN

de Hoogedelgestrenge Heer L. Pot,

Javastraat 68,

's-GRAVENHAGE.

18-3-49
ACD / 57896

inhoud 484

A.C.D.
Werkn. Vern.

Van het Hoofd Bureau Kabinet, Afdeling Politie,
Ministerie van Justitie Mr. J.P.G.Goossen ontving ik
het verzoek contact met U te willen opnemen betreffende
bovengenoemd onderwerp.

Gaarne zou ik van U vernemen op welke van de
ondergenoemde data U mij zoudt kunnen ontvangen.
Dinsdag 22 Maart, Donderdag 24 of Vrijdag 25 Maart.

Het Hoofd van de
Technische Verbindingsdienst
van de Nederlandse Politie,

J. Langendam
(Ir. J.G.C. Langendam).

Betr.: Blokkeren van politie-telefoon.

Volgno.
 16 MRT 1949
 100/57729

in 00404
 A.C.D.
 Werker. Vern

De brief Langendam aan T laten lezen, die de volgende opmerkingen maakte:

"Langendam constateert terecht, dat opheffing van eventuele storingen moet geschieden door betrouwbaar P.T.T.-personeel. Zijn voorstel om eventueel de hulppolitie in te schakelen, noem ik wartaal. Men behoeft slechts eenmaal een telefoon-centrale bezichtigd te hebben, om te zien dat deze dermate gecompliceerd is, dat slechts deskundig personeel daarin de "weg" kan vinden.

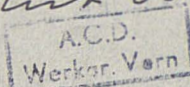
M.i. ligt het op de weg van de C.V.D. en Langendam om dit probleem gezamenlijk met de P.T.T. te bezien."

1x CO 55449 (i.z.v. OD ⁸⁴¹ ~~577~~)
1x OD/PA 544

15-2-1949.

Nota voor C055749

uit 00404

Excerpt van bespreking dd. 28 Juni 1949 met contactPTT

Over het blokkeren van politie-telefoons is rapport
uitgebracht aan Ir. Neher.
Rapporteur achtte het gebruik van de veronderstelde
methode niet bijzonder gevaarlijk.

(verslag bespreking opgelegd in OD 799 ACD)

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
Javastraat 68.

's-Gravenhage, 26 Februari 1949.

No. 55749.

Onderwerp: Blokkering van politie-telefoon.

E H E I M.

Bijlage: 1.

UITGEBOKT

int 00404
A.C.D.
Werkgr. Vern

Hiermede heb ik de eer UHoogEdelgestrenge mijn erkentelijkheid te betuigen voor de inzage van het op 7-2-1949 aan U gerichte schrijven van Ir. Langendam, hetwelk ik als bijlage dezes aan U retourneer.

Ik moge U verzoeken het daarheen te willen leiden, dat mijn dienst wordt ingeschakeld bij de besprekingen met de P.T.T. over de te nemen tegenmaatregelen.

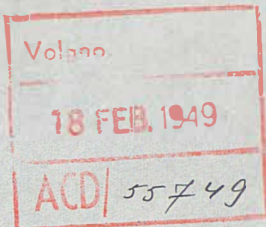
HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Hoogedelgestrenge Heer Mr J.P.G. Goossen
Hoofd Bureau Kabinet van de Afd. Politie
van het Ministerie van Justitie
Raamweg 47
's-GR A V E N H A G E.

LS
L. Pot.

Betr.: Blokkeren van Politie-telefoon.

in 100484
 A.C.D.
 Werker. Vern

Mr Goossen gaf mij op 14-2-1949 inzage van het origineel van de bijgevoegde copie. De uitszetting van Langendam is het gevolg van inlichtingen, waarover de Rijkspolitie beschikt. Volgens deze zouden in de boezem der C.P.N.-leiding geheime besprekingen zijn gevoerd waarbij het plan ontwikkeld werd om de Politie-telefoonverbindingen te blokkeren, wanneer er onlusten uitbreken, die de overheid aanleiding zou geven, tegen de C.P.N. op te treden. Op een ogenblik, dat de C.P.N.-leiding dit gewenst acht, zou een net van saboteurs over het gehele land verspreid, op hetzelfde tijdstip alle daarvoor in aanmerking komende politie nummers opbellen. Zodra deze gehoor geven, legt de aanvrager de hoorn ter zijde, waardoor het opgeroepen nummer geblokkeerd is.

Goossen vraagt de C.V.D. in deze met hem overleg te plegen over te nemen tegenmaatregelen.

15-2-1949.

TECHNISCHE VERBINDINGSDIENST
VAN DE NEDERLANDSE POLITIE.

AAN

de Heer Hoofd Bureau Kabinet,
Afdeling Politie, Min. van Justitie,

No.: T.V.D.

Raamweg 47,

Onderwerp: Blokkering van
Politie-telefoon.

's-GRÁVENHÁGE.

G E H E I M.

De wijze van sabotage van telefoonverbindingen zoals van C.P.N.-zijde ontvouwd, is bij herhaling toegepast door kwaadwilligen die een of andere aangeslotene wilden blokkeren. Gedurende de bezettingstijd werd dit ook gebruikt tegen N.S.B.- en Duitse bureaux.

Bestrijding hiervan moet gezocht worden in 2 richtingen,

t.w.:

1. het opheffen der blokkering;
2. het opsporen van de daders.

Het opheffen der blokkering kan geschieden indien men weet, dat sabotage te vrezen is door betrouwbare P.T.T.-instrumentmakers de lijnen der bedreigde punten te laten afluisteren opdat zij onmiddellijk de lijnen weer vrij kunnen maken. Dit vereist veel en betrouwbaar personeel, daar vanzelfsprekend meerdere instanties gelijktijdig zullen bedreigd worden. Dit is m.i. een taak voor de hulppolitie indien P.T.T. dit niet op zich zou kunnen nemen uit personeelsoogpunt en is dus voor de Politie op te lossen.

Indien geen extra toezicht wordt gehouden, bemerkt de telefooncentrale-wacht eerst na enige minuten (plm. 5), dat een lijn geblokkeerd is.

De mogelijkheid bestaat ook in sommige oudere Siemens-centrales, dat door neerleggen der telemicrofoon de opgeroepene het opgebouwde circuit verbreekt en zich zelf dus vrij kan maken. Ik zal dit met het Hoofdbestuur P.T.T. verder opnemen.

Het opsporen van de saboteurs geschiedt met een z.g. "vanginrichting". Indien gevreesd wordt, dat een abonnee geblokkeerd wordt, dan wordt op zijn lijn de vanginrichting geschakeld waarmee de op-toepeer wordt vastgehouden. Tegen geraffineerde saboteurs is dit middel niet afdoende, daar opgeroepen kan worden vanuit cafe's en telefooncellen, men kan ergens binnenlopen en een bewoner vragen te mogen opbellen voor een gefingeerd ongeval enz. Hiertegen zouden bezwarende maatregelen te nemen zijn als, afsluiten van openbare telefonen, verantwoordelijk stellen van abonnee's onder straffe van afsluiting e.d.

Het hovenstaande geeft de huidige stand in dezen weer. Inmiddels heb ik betreffende deze materie contact opgenomen met het Hoofdbureau P.T.T. Mocht dit nieuwe gezichtspunten opleveren, dan zal ik U mijnerzijds berichten.

Het Hoofd van de
TechnischeVerbindingsdienst

w.g. Ir.S.G.C. Langendam.

UITTREKSEL

Uit : OD 1754

Naam: VOORBEREIDING ILLEGALE PARTY-ORGANISATIE I.V.M.
EVENTUEEL VERBOD VAN DE CPN.

Voor : OD 1755

Naam: VOORBEREIDENDE MAATREGELEN CPN I.V.M.

Ag. nr: 102295

Afz. : ~~EVENTUELE MACHTSOVERNEMING~~
ID Edschede Datum: 30-1-51

Aard van het stuk: Rapport houdende gegevens betreffende voorbereiding illegaliteit. *in CPN*
blz 3 punt C. Overneming van bedrijven.

Teunis STUIVENBERG (13-8-16) heeft zich geruime tijd geleden op een besloten EVC-kaderbijeenkomst laten ontvallen, dat er personen in de diverse bedrijven moesten worden gezocht, die bij overneming van deze bedrijven de leiding op zich konden nemen.

Voor zover hier ter plaatse van CPN- en EVC- zijde werd opgewekt tot het verzamelen van inlichtingen, betrof het de productie van oorlogsmateriaal. De aldus verkregen informatie waren echter bestemd voor de propaganda ten behoeve van de vredesactie.

Uitgetr. door : J.v.D.

Op aanwijzing van : B III

Datum : 8-2-52

No.428-1/51.
=====

Betreft: Afweer CPN.

VERTROUWELIJK.

UITTREKSEL

Uit : 001490

Ag.no.: 102383

Voor : 001755

DUPLICATIE

102383

1 Februari 1951.

Naar uit nog niet te waarden bron wordt vernomen, zou kortelings in het Verenigingsgebouw "Lange Pier", gevestigd Govert Flinkstraat 64, alhier, door de CPN een bijeenkomst zijn gehouden, waarbij theorie zou zijn gegeven in het houden van straatgevechten. Een kaart van Amsterdam werd daarbij gebezigd. Een en ander zou gebeurd zijn in een lokaal op de bovenste verdieping. Zo mogelijk wordt hierop nog teruggekomen.

=====

No.13. |

F3.

UITTREKSEL

Uit : OD 1288

Naam: CPN - BEDRIJFSWERK

Voor : OD 1755

Naam: VOORBEREIDENDE MAATREGELEN CPN I.V.M. EVENTUELE
MACHTSOVERNAME

Ag.nr: 92410

Afz. : ID Arnhem

datum: 4-9-50

Aard van het stuk:

rapp. betr. actie bedrijfsbesturen.

Op een vraag gedaan aan C.Th. SWAEN, geboren 6-12-1910, te Amsterdam in hoever er reeds maatregelen genomen zijn voor de toekomstige overname der bedrijven bij eventuele machtsovername, deelde hij mee, dat hij zelf zitting heeft in het Bedrijfsbestuur voor de Metaalbewerkeren en de Bouwvakken.

Door dit Bedrijfsbestuur worden alle bedrijven getest op waarde, personeelssterkte, oppervlakte, productie en machinebezetting. Tevens moet onderzocht worden, welke verbeteringen er aan en in het bedrijf kunnen worden aangebracht. Dit laatste is vooral van zeer groot belang, wanneer de arbeiders de macht overnemen.

Hoe men op het ogenblik werkt en hoe men zich de overname voorstelt, werd niet besproken. Wel werd gezegd, dat voor dit werk de beste werkers van het land worden ingezet. Tot op heden is men nog alleen werkzaam in Amsterdam en omgeving, maar binnenkort zal men in diverse grote steden in Nederland overgaan tot het organiseren van een bedrijfsbestuur, zoals Amsterdam dat reeds heeft.

Als voorbeeld, hoe voorzichtig men was met het aanstellen van leden voor deze bedrijfsbesturen werd verteld, dat zekere Jan RONK ook zitting had in het Amsterdamse Bedrijfsbestuur. Men had echter ontdekt dat Jan RONK in zijn familie een ambtenaar heeft die fel anti-communistisch is. Dit was voldoende reden om hem er uit te schoppen, omdat men geen enkel risico in deze wilde nemen.

Uitgetr. door:

vde

Op aanwijzing van:

B IIIe

Datum:

8-2-51

0.2.88

Notitie

n.a.v. schr. van Arnhem 92410 z Co

Aan: H.B.
Van: B III
No.: B 92410

IIIg/h 3

Meer en meer blijkt, dat de belangstelling van de C.P.N. voor de bedrijven, met name de vitale, van twee-erlei aard is.

1e Het normale bedrijfswerk. Hieronder zijn te verstaan de pogingen om de invloed van de C.P.N. onder de bedrijfsarbeiders te vergroten, niet alleen met het oog op ledenwinning, maar in het bijzonder met het oog op het ontketenen van acties als stakingen. Het is duidelijk dat men om elke gelegenheid om een actie te beginnen uit te kunnen buiten zo goed mogelijk op de hoogte moet zijn van alle in een bepaald bedrijf heersende toestanden, zowel op sociaal gebied als b.v. op het terrein van de voorziening van werk (geplaatste orders e.d.). Dat hieraan grote aandacht wordt besteed, blijkt uit tal van binnengekomen inlichtingen.

2e. Het streven van de C.P.N. om in staat te zijn de bedrijven onder eigen leiding te kunnen voortzetten, eventueel na de zaak vooraf voor kortere of langere tijd te hebben doen stil-leggen. Omtrent het bestaan van dit streven zijn allengs meerdere aanwijzingen binnen gekomen. Enige van de meest sprekende worden hierna gereleveerd.

Van één informant, wiens berichten wel vaag, maar overigens betrouwbaar zijn gebleken, kwamen achter-eenvolgens twee mededelingen hierover binnen.

In zijn eerste bericht zegt deze, in een vertrouwelijk gesprek met een vooraanstaand functionaris van de C.P.N. vernomen te hebben dat "de bedrijfs-groepen (van de C.P.N.) moeten gaan zorgen, dat zij het bedrijf op ieder moment voor 2 of 3 weken stil kunnen leggen. Dit moet echter zodanig geschieden, dat de bedrijven door hen zelf in 2 & 3 uur of hoogstens een dag weer op gang gebracht kunnen worden". Voorts dat deze groepen voor een 7 tal met name genoemde bedrijven reeds voor hun taak klaar waren (een hiernaar in de betrokken gemeenten ingesteld onderzoek leverde geen resultaat op, wat, gezien het zeer geheime karakter van deze plannen, voor de hand lag).

In een volgend bericht zegt deze informant vernomen te hebben (zeer vermoedelijk uit dezelfde bron) dat thans alle bedrijven getest worden op hun waarde (voor de volkhuishouding en/of- de oorlogvoering?), de personeelssterkte, oppervlakte, productie en machinebezetting; dat nagegaan wordt welke verbeteringen er in elk bedrijf bij de machtsovername door de arbeiders zouden kunnen worden aangebracht en dat hiervoor de beste werkers van het land werden ingezet.

-Een andere informant-

UITTREKSEL
Uit : OD 1048
Ag. no.: B 92410
Voor : OD 1755

832-1

32410

21907

Een andere informant, wiens berichten echter vaak minder betrouwbaar gebleken zijn, meldde meermalen, dat de C.P.N.-bedrijfsarbeiders inlichtingen moeten verzamelen over de bedrijven, waarin zij werkzaam zijn, met name wat en voor wie geproduceerd wordt, grootte van het bedrijf en aantal arbeiders daarin werkzaam. Voorts meldde deze man, dat op het districtskantoor van de C.P.N. in een grote stad in het midden van het land een stadsplattegrond aanwezig was, waarop waren aangegeven de diverse politiebureaux, postkantoren, radiocentrale, stadhuis enz. benevens een berekening van het aantal personen, dat men dacht nodig te hebben om deze gebouwen te bezetten en wie en wat men daarin dacht aan te treffen. Achtereenvolgens zouden bezet worden. 1e. de radio-, telefoon- en postkantoren, 2e. de buitenposten van de politie 3e. twee politiebureaux in de binnenstad. Volgens de verdere berichten van deze personen, zou men in C.P.N.-kringen geheel op de hoogte zijn met wat er in enkele grote fabrieken in de plaats zijner inwoning omgaat.

79961

Een niet geïdentificeerde man (mogelijk een vertegenwoordiger van het partijbestuur) zeide in een besloten C.P.N.-districtsconferentie, dat de bedrijfsarbeiders de namen van de progressief denkenden in de bedrijven moeten doorgeven aan de partijleiding. Deze namen moesten dan in de cartotheek worden opgenomen, opdat, volgens de onbekende, op hen bij acties of voor het verkrigen van inlichtingen een beroep kan worden gedaan.

Phad

80360

Weer een andere informant verklaarde, dat een hoge partijfunctionaris de zeer geheime opdracht gegeven na te gaan welke leden van het personeel van de waterleiding van een grote stad voor de C.P.N. betrouwbaar waren te achten, hoe hun houding gedurende de oorlog was geweest en hoe de houding zou zijn van de overige employé's bij een machtsovername door de C.P.N..

Overigens kwamen nog vele, minder scherp omlinnde en sterk sprekende meldingen binnen, welke, in combinatie met het bovenvermelde de uitspraak wettigen, dat de leiding van de C.P.N. verwacht t.z.t. de taak opgedragen te krijgen om de vitale bedrijven gaande te houden, althans zich er op toe legt deze taak te kunnen vervullen.

H III

9 23 October 1950

II

0.3.1079

Notitie

Aan: K.B.
Van: H.B.

n.a.v. schr. van Arnhem 92410 z.Co

No.: B92410
Ond.: Bedrijfswerk C.P.N..

IIIg/h 3

UITTREKSEL	
Uit	: 0D 10/8
Ag. no.:	B92410
Voor	: 0D 175

behoort

Uit meerdere gedurende het laatste jaar binnengekomen berichten, waaronder ook enkele welke Uwerzijds werden doorgegeven, blijkt, dat bij de C.P.N. het streven om in staat te zijn de bedrijven t.z.t. onder eigen leiding zonder stoornis te kunnen voortzetten, eventueel na de zaak vooraf voor kortere of langere tijd te hebben doen stil leggen.

De kring van de hieromtrent ingewijden zal uiteraard zeer klein zijn en bestaan uit moeilijk te benaderen leden. Niet te min verzoek ik, met het oog op het grote belang voor onze dienst, bij alles wat hierop betrekking heeft, Uw byzondere aandacht voor deze materie. Ik zal het op prijs stellen indien U elke door U ontvangen aanwijzing in deze, per afzonderlijk schrijven zoudt willen doorgeven.

III.

H.B.
23 October 1950

111

Staatsmijn

6.151.17

21 JULI 1950
ACD/ 09637

F
R

VERTROUWELIJK,
10794/80/1243.

19 Juli 1950.

4680

X1

De bekende communist HORSELENBERG, Christiaan, geboren 11.2.13 te Hengelo, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Emma onder no. 6842, wonende te Brunssum, Bexdellestraat 29, heeft tijdens zijn werk in de nachtdienst van 13 op 14 Juli 1950 een medearbeider aangezocht om lid te worden van de in ons land op te richten communistische volkspolitie, waarbij bedoeld persoon dan belast zou worden met de africhting van de leden dezer volkspolitie. Voorlopig kon H. hem hiervoor geen beloning geven, maar hij stelde hem een prachtige, goed betaalde loopbaan bij de toekomstige volkspolitie in het vooruitzicht.

De door H. aangezochte persoon is een gewezen sergeant-instructeur van het Nederlandse leger. Deze heeft echter geweigerd en is niet op het voorstel van H. ingegaan.

19 JULI 1950.

N: 79

VERTROUWELIJK

UITTREKSEL
Uit : 20 905
Ag.no. : 7.2.081
Voer : 20 1476 →
Datum: 2-12-49

1755.

Verbinding: 19
A/1 no 1234'49 CPN

Onderwerp: Mededelingen uit het partijgebouw der C.P.N.

Berichtgever betrouwbaar 9
Waardering bericht: idem

75085

Op het ogenblik wordt het partijgebouw van binnen opgeknapt en worden er enkele veranderingen aangebracht ter ere van de verjaardag van Stalin.

Enkele Russische personen waren onlangs in het partijgebouw en spraken daar met een meisje dat de laatste weken regelmatig in het gebouw komt en daar wel eens typewerk verricht. (Naam en adres van dit meisje zijn nog niet bekend bij Verb. 19)

Naar aanleiding van een binnengekomen bericht dat een gewezen 7-er een wapen in zijn bezit had, werd in het partijgebouw over wapens gesproken. Het gesprek werd gevoerd tussen:

X ALBERTUS DE RIJK, geb. 13-3-22,
X HENDRIK DIRK CORNELIS VAN OOSTEN, geb. 10-10-82,
X PIETER SMIRNAP, geb. 14-5-18 en zegsman.

Van Oosten beweerde dat kazernes, vliegvelden en stations de voornaamste objecten waren die zij in bezit moesten hebben. Zegsman merkte op, of hij dan dacht dat je een kazerne in bezit kreeg met een pistool. Van Oosten kwam nu los en zei, "dat hij niet zo meest babbelen, maar meer naar de schoulig gaan, dan zou hij niet zo kletsen. Denk jij dat er geen mensen in de kazerne zitten, vooral in de werkplaatsen van de Kromhoutkazerne! Dat weten zij (de superieuren daar) niet, hoogstens wel van enkelen die zij maar laten lopen! Maar wij weten dat zij niet bekend zijn met het groe, anders sloten zij de fabriek! Juist in verband met deze feiten wordt het bedrijfswerk ter hand genomen!"

Zegsman begon toen over wapenen die met vliegtuigen waren afgeworpen en vroeg waar deze gebleven waren. Van Oosten gaf toe dat hiermee fouten waren gemaakt. Deze wapens waren in de eerste plaats bestemd voor de Russische ambassade in Amsterdam. In de ambassade was iemand die belast was met het uitreiken van de wapens onder de Russen in ons land. (Zegsman merkt hierbij op, dat nu voor het eerst over Russen openlijk gesproken wordt, dooh dat de z.g. Polen bedoeld worden. Verb. 19) Deze Russen zijn, volgens v. Oosten, niet bij handerden, maar in nog veel groter aantal in ons land. Deze mensen moeten in de eerste plaats bewapend zijn en niet de communisten. De communisten trekken niet met de Russen op, maar omgekeerd: de Russen zullen optrekken met de Ned. communisten.

Zij, die een taak in het bedrijfswerk hebben en niet als communist of ZVC-er bekend staan moeten wekelijks rapport uitbrengen aan de partij over de toestanden in de bedrijven en hun mening te kennen geven, op welke wijze tot meer ac-

-tiviteit-

tiviteit is te komen en welke fouten h.i. door de partijgenoten in de bedrijven worden gemaakt. Tevens moeten zij berichten wat er gebeurt in de vakbond waar zij lid van zijn. (In dit verband wordt gewezen op r. BENGVELD, genoemd in rapport C/1-1120'49 dd 31-10-49 en een artikel van de hand van deze in "De Werkspoor-Vonk", rapport B/3-1168'49 d.d. 15-11-49.- Verb. 19).

In de vergadering van de Kominform, die pas is gehouden, danwel nog niet is geëindigd, is Nederland niet officieel vertegenwoordigd. In werkelijkheid is er wel iemand uit Nederland naar toe. Dese persoon (van wie geen verdere gegevens bekend zijn) heeft wel een geldig paspoort, doch het visum en verdere papieren zouden vervalst zijn. Zegsman vermoedt dat het iemand uit Alkmaar is, doch hij heeft desromtrent nog geen zekerheid kunnen krijgen. Volgens v. Oosten zouden de resultaten van deze vergadering gepubliceerd worden, voor zover er aan de buitenwereld bekendheid aan gegeven mag worden. In de Kominform-vergadering zou door een Franse vertegenwoordiger gezegd zijn, dat de Nederlanders (Ned. communisten) lufaards zijn. Wij zullen echter het tegendeel tonen en daarom moet alles op het bedrijfsleven gezet worden, want daerin ligt onze macht. De omstandigheden werken mee: de prijzen der levensmiddelen stijgen en straks wordt de distributie weer ingevoerd, doch de prijzen blijven hoog.

Van Oosten beweerde voorts nog, dat practisch geen enkele groep zich zou verzetten wanneer de communisten tot handelen over gingen. "Ik spreek", zo zeide hij, "met verschillende politiemensen en ook wel met russen (rechercheurs); vele van deze mensen voelen er niets voor om hun hachje te wagen. Er zal natuurlijk wel een enkele "groene" tuseen zitten die zich zal verzetten, maar je zult eens zien hoe gauw die mensen afzijdig zullen staan, temeer omdat degenen die in de oorlog ruggegraat bleken te hebben daar na de oorlog niet naar behandeld zijn. Kijk naar Frankrijk, daar ligt het bewijs en daar hebben de communisten nog niet eens doorgezet!"

GEVEN:

UITTREKSEL

Uit : OD 244 Arnhem Naam: CPN VERGADERINGEN
Voor : ~~OD 1755~~ 1755. Naam: CPN MAATREGELDEN BIJ EVENT, ILLEGALITEIT
Ag.nr: 59500 Afz. : ID Arnhem datum: 4-4-49

Aard van het stuk: bespreking van de zg. Bedrijfscommissie, bestaande uit CPN-ers en EVC-leden, op 1-4-49 te Arnhem.

Op bg. bespreking zeide VAN DER MOLEN, dat alle fabrieken in Nederland door de daarin werkzame pgn gecontroleerd moesten worden op de fabricage van oorlogsmateriaal.

Voor Arnhem was hoofdzakelijk tot nog toe de A.K.U. van belang, volgens spr. in verband met de fabricage van verbandstoffen. Hierop moest nauwlettend worden toegezien en de verzamelde gegevens omtrent soort, hoeveelheid en de plaats waar het heengezonden werd, zo spoedig mogelijk worden doorgegeven aan spr.

Bij de A.K.U zou daartoe een groep personen zijn aangewezen van 11 man. Deze groep moet maandelijks in contact komen met de Bedrijfscommissie, zo nodig vaker.

Spr. noemde twee voorbeelden uit de omgeving, nl.

1e. Bij de DRU emaillefabriek en ijzergieterij te Ulf zouden twee afdelingen zijn, die omgebouwd zijn voor het produceren van oorlogsmateriaal, volgens spr. vermoedelijk gietijzeren hulzen voor handgranaten. Deze afdelingen zouden maar door bepaalde personeelsleden betreden mogen worden. Spr. zeide binnen kort daaromtrent nadere gegevens te zullen verstrekken.

2e. De directeur van een fabriek te Rheden (naam onbekend) zou zich tegen zijn arbeiders uitgelaten hebben, dat, indien er revolutie zou uitbreken of de fabriek in handen van de arbeiders zou drängen te komen, zoals in Tsjecho-Slowakije, hij de fabriek tevoren zou vernietigen.

Door de arbeiders zouden reeds maatregelen genomen zijn dat te voorkomen, door de fabriek vroegtijdig te bezetten (Nadere gegevens hieromtrent zijn onbekend ID Arnhem).

Spr. wees de aanwezigen, dat de maatregelen, welke de arbeiders-pgn moeten nemen, zijn :

1e. Sabotage van de productie van oorlogsmateriaal.

2e. Het bezetten van de fabrieken en werkplaatsen ingeval van revolutie of binnenlandse onlusten.

De voorbereidingen hiertoe zouden geen uitstel dulden, want, zeide spr. "binnen twee jaar zitten we in de soesah".

Volgens spr. zouden van de Philips-bedrijven al zeer belangrijke gegevens binnen zijn.

Uitgetr. door: GR

Op aanwijzing van: B III k

Datum: 27-3-50

UITTREKSEL

Uit : OD 905

Naam: Gegevens CPN Utrecht

Voor : OD 1755

Naam: Voorbereidende maatr. CPN i.v.m. eventuele
machtsovername.

Ag. nr: 42001

Afz. : ID Utrecht

Datum: 24-7-48

Aard van het stuk: Mededelingen uit partijgebouw CPN, te Utrecht.

Mededeling uit partijgebouw CPN, te Utrecht op 23-7-48:

Het zou in de bedoeling liggen om te zijner tijd alle mannelijke communisten samen te trekken op één plaats in ons land. In die plaats worden wapens verstrekt en zullen zij het stedelijk bestuur overnemen. Een van de redenen zou zijn, dat door aldus alle krachten samen tettekken het meeste kan worden bereikt.

Uitgetr. door: DS

Op aanwijzing van: B III

Datum: 3-4-51